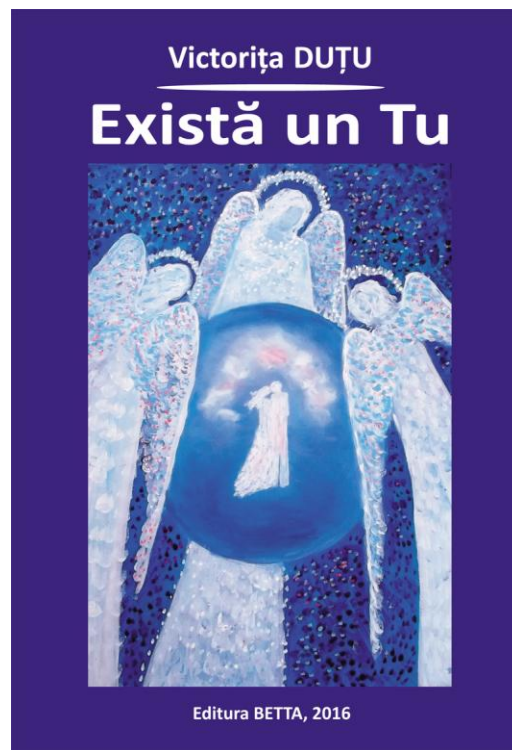

FRAGMENTE- **Există un Tu**

Există un Tu
la care lumea să
privească
există un Tu
în jurul căruia
lumea se rotește
El pășește tăcut
către fiecare privire
către fiecare pas
și drumul lăsat
în urmă
devine lumină

Acum infinitul este
Doar o gândire
o stare a minții
Ce-și făurește căi
Și infintul pătrunde

În simțirea firii
Făcând loc
Luminii
Ca-n ziua dinții.

Acest infinit
E trăit cu
Putere
În cele ce sunt
Ale lumii ei
Mâna scrie
Cuvintele cheie
Și sufletul
Cuprinde în el
Nesfârșirea
De infinit
Ce este pasul
Tău
Făcut în
Lumea celor ce
Sunt cu
Omul ce
Crește în Tine
Cu sufletul
Infinit
În infinitul
Tău

Infinitul
L-ai așternut
La picioarele Tale
Pasul Tău
E infinitul
Din lume.
Fiecare pas
Este infinitul Tău
Și lumea
Cu omul din ea
Își găsește
În Tine

Infinitul său.

.....
,.....

Sunt o formă
Țintită
În zidul lumii
Eu formă
În lume
Experimentând
Mărginitul
Și eu formă finită
Visând
Infinitul
În marginile
Ei
Cu dorința
De a păși
Din
Interiorul
Mărginit
Către nemărginitul
De-afară.

Prins între două
Limite cuvântul
Se zvârcolește
În sine.
Privește între
Stânga și dreapta
În sus și în jos
Și locul pe care-l
Vede nu-l susține
Pentru că el
În firea lui
Caută un alt loc
Și un alt spațiu
În lume.
Determinația lui
E goală de
Conținut.

Stau ascunsă
În granița lumii
Și privesc golul creat
De cuvântul ce ar fi
Trebuie să zidească
Alte lumi
Și lumra ce ar fi
Putut fi
Nu este
În zidirea lui
El, cuvântul
Își cere dreptul
De a fi o
Ordine în spațiul ce-l cuprinde
Ca spațiul să
Devină plin
În golul ce se crede
A fi
Stăpânitor peste
Lume.

.....
CRONICI

.....
Cronica realizată de către criticul Lucian Gruia

Victorița Duța – *Gabriel* (Ed. Carolina, Cluj-Napoca, 2015)

Victorița Duța a absolvit Facultățile de: Matematică (1995) și Filosofie (1999) din cadrul Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Este profesor de matematică și pictoriță cu numeroase expoziții naționale și internaționale. Tablourile sale reprezintă astre, cruci, pe Iisus răstignit, pe fecioara Maria, pomi din grădina Raiului etc, toate având un bogat fundal celestial. De altfel, unul din personajele principale ale romanului *Gabriel* (Ed. Carolina, Cluj-Napoca, 2015), pe care îl comentez în continuare, Maria și ea pictoriță, afirmă că cel mai important lucru pentru artistul plastic este să reprezinte cerul specific modelului. Cu alte cuvinte, pictorul trebuie să caute relația omului cu transcendentul: “Da, eu cred că un artist adevărat asta ar trebui să facă, să aducă cerul pe pânzele lui ca să-l arate oamenilor. Da, oamenii de acum au nevoie de cer și de lumină, (...) da, pentru că noi purtăm ceva ceresc în sufletul nostru care este nemărginit.” Din acest punct de vedere, Maria are chiar o relație specială cu Dumnezeu. Credința ei este supusă unor probe inițiatice și până la urmă învinge. A fost măritată cu Mihai, un bărbat egoist, preocupat în exclusivitate de propria-i carieră. Soțul nu se preocupa nici de ea și nici de fiul lor, Gabriel, născut fără esofag și supus unor numeroase intervenții chirurgicale. Urmează divorțul, după ce, colac peste pupăză, soțul își îmbolnăvește soția cu o boală venerică, iar aceasta, prin laptele supt, îi transmite microbul și micuțului Gabriel.

După aceste nenorociri, Rafael, un profesor de matematică, o descoperă pe Maria, leșinată pe o bancă în parc, în apropierea Spitalului Universitar, unde îi era internat copilul, și o duce la urgență. Dragostea lor se înfiripă la prima vedere. Rafael fiind și el cast și credincios, potrivirea lor va fi perfectă. Discuțiile dintre Maria și Rafael abordează în special problemele condiției umane contemporane și teme religioase.

Mihai, ateu prin excelență, sub impulsul dorului vrea să se apropie de familia pierdută dar se retrage sesizând armonia acesteia.

Maria și Rafael vor mai avea o fetiță astfel că familia se împlinește.

Dincolo de întâmplările dramatice, captivante sunt meditațiile și discuțiile dintre personaje, legate de problemele cotidiene și religioase.

Pentru Maria și Rafael, viața de astăzi este decăzută, valorile sunt răsturnate, morala desființată, corupția în floare, dragostea a devenit o marfă, ne îndreptăm spre distrugere. Mihai este personajul care ilustrează decăderea, el care își va înființa o firmă prosperă își cheltuie banii pe aventuri nocturne și se poartă urât cu angajații săi. Pentru el contează doar câștigul și satisfacerea plăcerilor animalice. A ajuns în această stare întrucât nu a urmat preceptele religioase.

Maria și Rafael, în contrapartidă, se vor împlini ascultând de cele 10 porunci și practicând iubirea de semeni.

Rafael este profesor de matematică și scrie și el literatură ca și autoarea. Maria care pictează și Rafael care scrie reprezintă fiecare câte un alter ego al naratoarei. Prima carte a actantului va fi un succes.

Personajele Maria și Mihai sunt construite antagonist, Maria este altruistă, bună, credincioasă, delicată și dedicată familiei pe când Mihai este egoist, violent, ahtiat după bani, ateu.

Romanul este construit clasic, intriga o constituie nepotrivirea de caracter dintre Maria și Mihai, punctul culminant îl reprezintă tentativa de sinucidere a Mariei care nu mai putea suporta situația familială și lipsa de perspectivă de însănătoșire a băiatului, iar deznodământul, căsătoria fericită cu Rafael.

Stilul este modern, pendulând între agonie și extaz, în funcție de evenimente. Romanul reprezintă o pledoarie înfocată pentru credință, a celui care și-a pierdut speranța în oameni și singura certitudine a rămas Dumnezeu. Și după toate aceste probe ale suferinței, totul se termină cu bine, Gabriel se vindecă și i se naște o surioară.

Astăzi, romanul Victoriței Duțu, *Gabriel*, reprezintă o provocare. A face elogiul creștinismului, astăzi când credința este în declin, pare anacronic. Autoarea se dovedește tradiționalistă, considerând valorile supreme: credința, familia și morala. Ceea ce înseamnă normalitatea. Poate în viitorul apropiat, după atingerea ultimei trepte de decadentă, omenirea va reveni la aceste valori.

Cartea incitantă reprezintă o meditație dramatică asupra vieții și se citește cu interes.

Lucian Gruia

.....

Eliza Roha-cronică la "Există un Tu"

VICTORIȚA DUȚU și filozofia credinței

Volumul de poeme "Există un Tu", publicat la Editura Beta, București, 2016, al tinerei prof. Victorița Duțu, o situează pe autoare într-o altă sferă a creației poetice, de esență filosofică și religioasă. Victorița Duțu, profesor de matematică la un liceu din București, cunoscută, deopotrivă, ca pictoriță, poetă, prozatoare, eseistă, realizator de emisiuni TV, implicată în diferite activități culturale și membră ale unor organisme internaționale, este o figură reprezentativă pentru noua generație de intelectuali-artiști, prin originalitatea creațiilor sale artistice, cu tematică filosofică și religioasă și îngemănează în complexitatea personalității sale mai multe coordonate, potrivit cu studiile urmate, în principal: facultatea de matematică, facultatea de filozofie, studii de artă plastică, masterate, diferite alte cursuri din sfera umanistă. Toate acestea sunt alăturate, îmbinate pe un fond de adânc sentiment religios datorat educației primite în familie. Fiică de profesor și învățătoare, Victorița Duțu a manifestat de copil înclinații deosebite către literatură și pictură, către studiu și ortodoxie, reflectate mai apoi în creațiile sale plastice și literare. A obținut premii la concursuri literare din țară și străinătate, are numeroase tablouri expuse în muzee și galerii de pictură din țară și străinătate. Iată deci o personalitate complexă, tonică, ușor rebelă, deosebit de harnică și aplicată întrutotul pe activitățile cărora i s-a consacrat cu avântul nedisimulat al tinereții.

Consider noul volum editat un poem interesant prin tematica aleasă, originală, o configurare poetică de esență filosofică și religioasă, cu o încărcătură specială de iubire, tandrețe și smerenie închinată Divinității, totodată o geneză inedită a simbolurilor creației spirituale divine, chiar o invocare a binecuvântării.

Deși structurat pe categorii de idei, poemul, o continuă rugă, este unitar și coerent prin înlănțuirea firească a simbolurilor spiritual-divine care-l compun, a relațiilor dintre acestea, totul trecut printr-o gândire personală despre viață și univers. Ca într-o simfonie a naturalității poetice, poemul începe direct, mărturisind credința în

puterea tutelară asupra existenței materiale : *"Există un Tu"*, adică există Dumnezeu care *"(...) pășește tăcut/către fiecare privire/către fiecare pas/și drumul lăsat/în urmă/devine lumină"*; apoi ne poartă în ideea Infinitului ca *"(...) o gândire/o stare a minții/(...) Făcând loc/Luminii/Ca-n ziua dintâi."*, mai apoi atenția o focalizează asupra Omului *"(...) cu sufletul Infinit/În infinitul/Tău"*, urmând Lumina, Cosmosul, Cuvântul-*"sămânță"* *"Înfășat în lumină"* sau *"Într-o taină/ascunsă/Ce se rostește/În interiorul/Trăirii/Făcând cu putință/Nașterea/Unui nou început."*

Urmează Ideea, Locul – *"vâsla/Care mă poartă/Pe valuri"*, timpul, sufletul *"Doar călător/Entitate ascunsă/Cu înveliș/Uimitor al materiei vii"*, Gândul, Existența, Cerul – *"etern în lume"* ca *"Drum de infinit"* pentru că, așa după cum spune poeta, *"Mintea e cerul/Sufletului/În mersul său/Către cel ce a/Construit cerurile/Ca trepte de foc/Către El"*, Piatra *"în temelie/Ca o oprire/De infinit"*, Cunoașterea, Crezul *"lumii/Înfășurat/În idei"*, zidirea *"În pașii/Făcuți ieri/Și pasul de mâine transformă/Lumea de azi/(...)În toate/Spre casă/Cuvânt"*, Casa-cuvânt *"...de/Astăzi/E pământul/Întreg/Călător/În drumul/Neștiut/Al infinitului"*, Casa eternă *"(...)Înfășurată-n/Lumina/Celui fără/De început"*, Casa tatălui, Casa din cer, Noua casă, Înțeleșurile *"Ca niște porți/Rotitoare spre cer"*, entități spirituale dăruite lumii de absolutul superior – Dumnezeu – *"Tu cel ce ești/Din toate în tot/Marele Tu al ei."*

Nu eludează nici importanța materiei *"Concretul de aici/(...) Căutător de/Sens în lumina/Născută din/Lumina pură"* și a dezvoltării neîntrerupte pentru că *"Fiecare/Treaptă/E o facere/La fel ca/Facerea/Dintru început."*

Ideea Dumnezeirii – *"Puterea de-a privi/În cele ce sunt/Și-n tăria de-a fi/Ca la început/În lume"*, a toate născute din vrerea și puterea sa – *"Lumea toată/E biserica Ta./Sufletul dănuiește/În cele create/De Tine"*, se repetă obsesiv, ca într-o litanie, ca o pioasă rugă înălțată și cuvânt de mulțumire adresat Divinității – *"ziditorul/Copacului"* care ne-a creat și a creat spiritul însuflețitor al materiei.

Copertele întâi și a patra sunt ilustrate cu reproduceri după tablourile poetei. La o privire atentă vom descoperi concordanța dintre conceptual pictural și cel poetic.

Victorița Dutu este o altfel de poetă, o altfel de prozatoare, o altfel de pictoriță, de parcă ar veni dintr-o altă sferă a creației artistice, profund evlavioasă, dăruindu-ne lumina purității sufletești și a credinței de nestrămutat în Dumnezeu și puterea sa atotcreatoare.

Poemul se dovedește a fi un veritabil concept, un mănunchi de meditații filosofico-religioase exprimate direct, sobru și reverențios - metafora fiind expresia poetică a gândului, un drum subtil al autocunoașterii - pornind de la ideea că omul este sămânță divină, creat după chipul și asemănarea creatorului. Poeta se înalță deasupra suferinței și bucuriei omenești, deasupra trăirii materiale ce-a fost și care va să fie, cu toate valențele puterii sale de înțelegere, aducând un omagiu, un cuvânt de mulțumire, mărturisitor dar și rugă de suflet, sinceră, adevărată, confirmând condiția superioară a intelectualului din toate timpurile, indiferent de "vremuri", care nu-și vede locul în afara credinței creștine, urmând tradiția de nestrămutat a neamului său.

Eli

za Roha,

18

martie 2016

.....
Lidia GROSU cronică la „Există un Tu”

POETA VICTORIȚA DUȚU: LECȚIA INFINITURILOR

Poeta, dar și pictorul Victorița Duțu, pasionată de lumea exactă a spațiilor infinit dimensionale, descoperă lumile din preajma acestora („*Acest infinit / E trăit cu / Putere / În cele ce sunt / Ale lumii ei / Mâna scrie / Cuvintele cheie / Și sufletul / Cuprinde în el / Nesfârșirea / De infinit / Ce este pasul / Tău / Făcut în / Lumea celor ce / Sunt cu / Omul ce / Crește în Tine / Cu sufletul / Infinit / În infinitul / Tău*”(p.4), urmând calea indicată de vectorii pasionați și de alte necunoscute, încărcătura lor, absolut misterioasă, fiind subordonată unei traiectorii a mișcării arbitrată de substraturile ființei și a căror încoronare este asigurată de echivalenți merituoși în funcționale definite de... emotivitate: „*Acum infinitul este / Doar o gândire / o stare a minții / Ce-și făurește căi / Și infinitul pătrunde / În simțirea firii / Făcând loc / Liminii / ca-n ziua dintâi*”(p.3). Succesivitatea luminii este precumpănitoare. Este ceea ce îl incită pe eul poetic, acesta

păstrându-și din umbră rolul de mediator al monologului/ meditației asupra existenței, dar oferind prioritate dialogului realizat prin intermediul pronumelui personal „Tu”, cu majusculă, la același caz nominativ declinat, a cărei valoare este una cu extensiune universală – *Tu-lumea; lumeaTu* – pe drumul cu pașii-podoabă ai pomului vieții ce nu-și pierde din viabilitate: *„Există un Tu / la care lumea să / privească / există un Tu / în jurul căruia / lumea se rotește / El pășește tăcut / către fiecare privire / către fiecare pas / și drumul lăsat / în urmă / devine lumină”*, (p.2). În selectarea infinitului din infinit, „Tu ești marele Tu / al lumii noi”, (p. 6), care deschide poarta spre veșnicie, sugerând asimilarea lecției ce necesită o continuă repetare: *„Și lumea / Cu omul din ea / Își găsește / în Tine / Infinitul său”* (p.5). La hotarul dintre exactitate și emotivitate, „Cuvântul infinit / Zidește lumea” și acesta, cu chipul aceluiași Tu, devine divinitate și *„Idee / izvorâtă / din rostirea ta / Către ceea ce este / să fie”*(7). Autoritatea crepusculilor interioare cedează imensității cosmice (*„Scânteiază / apusul de soare / Parcă un alt soare / A răsărit...”* (19)) *„ce cuvântă / în lumea de aici / cuvintele / Lui / devenite miracol / al firii”*, pentru că *„El e Mirele lumii / Ce transformă / Lumea / în scânteii de răsărit...”*(p.8).

Plină de generozitatea purității Aceluia ce este Cuvânt, autoarea Victorița Duțu transmite nenumăratelor rotații pe circumferință a cuvintelor neîntinate ale omului de creație cu claritatea pentru lecturarea semnelor convenționale cu „cel mai înțeles preț” – „inima alege după dragostea ei” – „către iubirea / celui ales să fie”. Sunt înțelesurile ce le propune lumii infiniturilor din infinit și cu care se contopește poeta Victorița Duțu, sorbind din cupa împlinirii licoarea propriilor tălmăciri întru revigorarea grădinii din suflet (*Port în mine / o grădină ascunsă / cuvintele Tale*(p. 22)) – și a devenirii acesteia Lumină a Celui de Sus întru „veșnica binecuvântare / de a trăi / în lumea Lui / restaurată în sărbătoare”. Hologramă a cuvântului, cu unul și același titlu intuit pentru fiecare poem – „Omagiu cuvântului” –, citită de la început spre sfârșit ori viceversa, poezia Victoriței Duțu este o curgere într-o singură direcție – în cea în care „Pasul tău a devenit în lume Cuvânt”(88) spre „ziua cea de la începuturi”(85) –, dar și asigurare că omul de creație simte,

respiră, activează, există prin cuvânt, chemările interioare fiind o năucitoare dorință de recapitulare a sensurilor (*"El te învață / Tăcut / Cât de mare / Este fiecare / Punct al trăirii / Și te așteaptă / Să îl pășești / Transformându-l în curgerea lui / În drumul / Căutător de / Sens în lumina / Născută din / Lumina pură"*, (p. 79)) într-o redescoperire dintotdeauna a spațiului infinit confortabil pentru „*Locuirea Gândului tău / În minunea de a fi / Latine / Acasă / Acasă cu El*”(82)

”

**Lidia GROSU, poetă, critic literar,
Chișinău, 2016**